

[Pürschel.]

tror, en saadan objektiv Gennemgang af det hele i Virkeligheden vil tjene den hurtige Forhandlingsgang.

Det første Ændringsforslag, jeg skal omtale, er det, der findes under Nr. 4, stillet af Udvalget. Jeg skal her indskyde, at dette Forslag er tiltraadt af Ministeren, og det gælder om alle Forslag, der er stillet af Udvalget, og i øvrigt ogsaa om alle de Forslag, der er stillet af Flertallet under Nr. 5, Socialdemokratiet og de Radikale; der er nogle enkelte Undtagelser, men de vil jo ses af Betænkningen, og naar jeg har gjort denne Bemærkning, haaber jeg, at jeg kan blive fri for i hvert enkelt Tilfælde at nævne, om Ministeren har tiltraadt Forslaget eller ikke.

Det første Ændringsforslag, som jeg altsaa skal omtale, er Nr. 4, Nødretsregelen, som har voldet meget Besvær baade i denne Samling og tidligere. Som den nu staar, er den Resultatet af Samarbejde mellem Professor Krabbe, repræsenterende den strafferetlige Indsigt, Professor Ussing, repræsenterende den civilretlige Indsigt, og Udvalget. Saa vanskelig er Formuleringen af denne Regel, at de Herrer Professorer egentlig ved Forhandlingen i Udvalget mødte med en enig Indstilling om helt at lade Regelen udgaa, ud fra den Betragtning, at enten den staar der eller ikke, vil den Regel altid have Gyldighed, at Nød bryder alle Love. Jeg maa dog anse det for principielt rigtigt, at der i den fremtidige Straffelov, som i den nu gældende, findes en Nødretsregel, og derfor synes jeg, den skulde blive staaende. Den valgte Formulering er forsigtig og ikke egnet til at lede nogen, som maatte søge Vejledning i den, paa Glat, hvad jeg for mit Vedkommende lægger nogen Vægt paa.

Jeg gør her opmærksom paa, at der i Ændringsforslaget er brugt Ordene, at „Lovovertrædelsen maatte anses for at være af forholdsvis underordnet Betydning“. Jeg tror, at de Herrer Professorer heri ser en generel Begrænsning, foruden den naturlige, der ligger i Hensynet til den individuelle Situation. Men denne Betragtning er ikke Udvalgets. Vi mener, at det afgørende, det, der med Sikkerhed ligger i Regelen, er dette, at det Retsgode, der ofres, skal være et i Forhold til det truede underordnet Retsgode, men ikke derimod, at det efter en almindelig Betragtning er et underordnet Retsgode, der er Tale om.

Jeg gør dernæst opmærksom paa, at det naturligvis er den paagældende handlendes Vurdering af Situationen, der er den afgørende. Det, der findes i Paragraffen,

er kun den objektive Beskrivelse af Situationen, saaledes som den skal foreligge. Dette er jo stemmende med, hvad der er Tilfældet gennem hele Loven.

Er Vanskelighederne store paa det strafferetlige Omraade ved at formulere Nødretsregelen, vokser de, endda uhyre, tror jeg, naar man vil vove sig ind paa det civilretlige Omraade og afgøre, om Handlingen er ikke blot straffri, men ogsaa retmæssig. Der var i Udvalget Medlemmer, der var stærkt stemte for at give Regelen et saadant videre Omfang — i øvrigt ikke blot denne Regel, men ogsaa Nødværgeregelen —, men disse Medlemmer resignerede, og det tror jeg man skal være dem taknemmelig for.

Det næste store Spørgsmaal er Tilregnelighedsparagraffen. Ogsaa paa dette Punkt har der jo staaet Strid. De to Opfattelser, der nu staar overfor hinanden her: Flertallets, som den kommer til Udtryk i Ændringsforslag Nr. 6, og Mindretallets, der holder paa Lovforslagets Affattelse, er ikke meget divergerende, de kan ikke siges at være Udtryk for principielt forskellige Opfattelser. Efter begge er det Domstolene, der har Afgørelsen, medens Lægeerklæringen, den sagkyndige Erklæring, giver Grundlag for Afgørelsen. Lovforslaget bygger efter min Mening med Rette paa Tilregneligheden, det, som Højesteretsdommer Olrik har kaldt en social Vurdering af, om Straf bør anvendes, medens Ændringsforslaget lægger Vægten paa Strafmodtageligheden, den større eller mindre Egnethed til at paavirkes af Straf. Denne Ændring medfører som Konsekvens, at § 17, 1ste Stykke, maa udgaa. Resultatet er, at alle de fra Normalen afvigende Personer samles, for saa vidt som de maa anses som upaavirkelige, i een Paragraf. Er de erklæret for upaavirkelige, gaar de jo eventuelt ind under § 73, det vil sige, de bliver interneret, for saa vidt Hensynet til Retsikkerheden findes at kræve dette. Jeg minder her om, at det i sig selv er en stor Fordel at blive betragtet som tilregnelig, som fuldt ansvarlig, ogsaa naar man har gjort sig skyldig i en Forbrydelse. Den tilregnelige Person faar tilmaalt sin Straf, og naar den er forbi, er han færdig, saa er Regnskabet gjort op. Den utilregnelige maa finde sig i, at der træffes Foranstaltninger imod ham af en ganske anden og ubestemt Karakter. Nu kan man ganske vist sige, at efter Forslaget er det ikke udelukket ogsaa overfor fuldt tilregnelige Personer at foretage en Indespærring paa ubestemt Tid, endogsaa for hele Resten af deres Liv, men dette gælder dog kun overfor de forhærdede og farlige Forbrydere og under skærpede Betin-